

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.
 ☐ CU UN ADAOS NEOFICIAL. ☐

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Ascultarea mărturisirilor.

In baza hotărârii Prea Veneratului Episcopat român unit, aduși în conferință episcopală ținută la 30—31 August a. c. aducem la cunoștința Onoraților Frați preoți că acest Prea Venerat Episcopat, ținând seamă de binele sufletesc al credincioșilor provinciei noastre mitropolitane, a conferit *jurisdicție, în scaunul mărturisirii, tuturor preoților înzestrat cu această jurisdicție în propria lor dieceză.*

Așa, că în viitor, până la noi dicpoziții, preoții vor putea să asculte mărturisiri și să deslege și pe credincioșii din alta dieceză, în care eventual s-ar afla.

Din șed. conz. 22. Sept. 1928.

Nr 4052

Primire în Clerul tinăr.

Tinărul bacalaureat *Gavrilă Pop*, originar din *Tăure*, este primit în numărul Clerului tinăr și pe anul I. la Academia de Teologie.

Din șed. conz. 25 Sept. 1928.

Nr. 4925.

NUMIRI.

Onoratul *Gavril Reborean* paroh în *Băbdiu* (D. Olpretului), este numit în aceeaș calitate la parohia *Șomcutul mic* acelaș district.

Din șed. conz. 25 Sept. 1928.

Nr. 4936.

Ștergere din Cler.

Petru Pop, cleric particular este sters din cler.

Din șed. conz. 15 Sept. 1928.

No 4561

Noul plan de studii pentru învățământul religios din școlile secundare

Reducând noua lege pentru învățământul secundar, numărul claselor dela opt la șapte, s'a impus o nouă aranjare a materiilor din singuraticele clase și pentru studiul religiunii.

Luând în aceasta chestiune și avizul Comisiunii catehetice mitropolitane, conferența dela 30 și 31 August a. c. a Episcopatului provinciei noastre bisericesti a hotărât, ca pe viitor studiul religiunii să se propună pentru elevii noștri greco-catolici în licee precum și în școlile normale de băieți și de fete, după următorul plan de studii:

Clasa I. Mica Biblie a Vechiului Testament.

Clasa II. Mica Biblie a Noului Testament.

Clasa III. Catechism.

Clasa IV. Istoria Bisericească.

Clasa V. Dogmatica creștină.

Clasa VI. Morala creștină.

Clasa VII. Apologeica.

Pe urma anticipării materiilor biblice pe primele două clase ale cursului inferior, și a trecerii catehismului pe clasa III, în cursul inferior, materiile religioase vor ajunge să fie propuse în forma de mai sus abia în anul școlar 1930—31, urmând ca în proximii doi ani școlari materiile să fie următoarele:

In 1928—29:

Clasa I. Vechiul Testament.

Clasa II. Vechiul Testament.

Clasa III. Noul Testament.

In 1929—30:

Clasa I. Vechiul Testament.

Clasa II. Noul Testament.

Clasa III. Noul Testament.

In cât privește cursul superior, anticiparea istoriei bisericești de pe clasa VII, pe clasa IV, nu alterează întru nimic ordinea materiilor din proximii doi ani, fiindcă vechea clasă a IV, ultima din cursul inferior, având tot un fel de istorie bisericească, suprimată acum mersul studiilor nu se schimbă. Atât doar, că foștii elevi ai clasei IV, treceți acum pe clasa V.. precum și cei care au fost pe clasa VI, și trec acum pe ultima clasă a liceului, nu vor mai putea face istoria bisericească a cursului superior, rămânând cu cunoștințele de istorie, mai sumare, câștigate pe clasa IV-a.

Drept manuale pentru aceste materii se vor folosi manualele de până acum, adaptându-se — până la noui ediții, ori până la înlocuirea lor cu altele mai potrivite — din partea profesorilor novei situații, prin omiterea (la clasele I, II și IV), respective prin întregirea (la catehismul clasei III) părților, pe cari le va găsi potrivite.

Catehismul de de clasa III, va da în legătură cu încheietura a noua (despre biserică) și câteva cunoștințe de

istorie bisericească, extinzându-se la partea despre sacraamente și sacramente mai pe larg și asupra părților liturgice. De aceea, pentruca materia acestei clase să nu fie pre încărcată, Conferența episcopală dispune, ca la propunerea materiilor biblice din primele două clase să aprofundeze cât mai bine posibil doctrina de credință și morală, care poate fi adusă în legătură cu diferite părți ale acestor materii.

Din sed. conz. 22 Sept. 1928.

Nr. 4954.

Teologia Dogmatică, ediția II.

Cu bucurie anunțăm Veneratului Cler, că a ieșit de sub tipar în ediția II, amplificată, întreaga *Teologia Dogmatică* de Exelența Sa Dr. Vasile Suciu, arhiepiscop și mitropolit.

Si anume:

1. *Teologia Dogmatică fundamentală* vol. I, Apologetica ereștină, Blaj 1927, pag. 516. — Lei 250 plus porto.

2. *Teologia Dogmatică fundamentală* vol. II, Tradițiunea și Biserica, Blaj, 1927 552 pag. — Lei 250 plus porto.

3. *Teologia Dogmatică specială* vol. I, Dumnezeu Unul, Sf. Treime, D-zeu Creatorul, Intruparea D-lui și Grația, Blaj, 1928. 632 pag. — Lei 300 plus porto.

4. *Teologia Dogmatică specială* vol. II. Sacraamentele în general, Sacraamentele în special și Eshatologia, Blaj, 1928. 700 pag. — Lei 330 plus porto.

Nu putem în deajuns să recomandăm Veneratului Cler eparhial acestea prețioase opere teologice, menite să șureze munca Clerului nostru și să propage învățaturile dogmatice crești-

nești adevărate între toți aceia, cari doresc să-și cunoască temeinic credința.

Studenții Academiei noastre de Teologie vor folosi acestea cărți în mod obligator — ca *manuale de școală* — iar Frații preoți vor recurge la ele pentru reimprospetarea și largirea cunoștințelor dogmatice. Se vor putea, și permitem, să se comande *din cassele bisericesti pentru bibliotecile parohiale și protopopești* din întreagă Eparhia.

Se pot comanda pentru prețul arătat mai sus dela Librăria Seminarială din Blaj și dela Librăria Diecezană din Gherla.

Din șed. conz. 22 Sept. 1928.

Nr. 48¹⁰.

Exerciții spirituale

La Exercițiile spirituale ținute în 20—23 August a. c. în biserică româna unită din Șimleul Silvaniei, au participat următorii :

Din tractul Bășeștilor:

Mult Onorații: 1. Alexandru Achim din Bășești, 2. Demetriu Cionca din Bârsaul de sus. *Onorații:* 3. Aurel Drăgan din Hodod, 4. Vasile Merlaș din Sâlsâg, 5. George Maior din Tămășești, 6. Ioan Bancoș din Urminiș, 7. Ioan Coste din Uileac, 8. Vasile Bârlea din Bârsaul de sus, 9. Simion Pop din Gârdani, 10. Emil Marchiș din Băița, 11. Vasile Buda din Asuajul de sus.

Din tractul Bradului:

Mult Onorații: 12. Traian Trufașiu din Zălau, 13. Valeriu Giurgiu din Aghires, 14. Ioan Rusu din Firminiș.

15. Constantin Juga din Crișeni. *Onorații:* 16. Ioan Sâangeorzan din Bred, 17. Ioan Cioban din Ciglean, 18. Vasile Radu din Creaca, 19. Ioan Câmporean din Poptelec, 20. Ioan Nemeș din Gârceiu, 21. Alexandru Pocol din Hereclean.

Din tractul Crasnei:

Reverendisimul 22. Emil Bran din Șimleu. *Onorații:* 23. Vasile Mody din Șimleu II, 24. Vasile Chira din Marin, 25. Emil Pop din Crasna, 26. Cornel Lăpădatu din Peceiu, 27. Dr. Augustin Taloș din Bănișor, 28. Florina Gâvrilaș din Mal, 29. Iosif Nemeș din Hurez, 30. Romul Erdely catehet în Șimleu, 31. Dr. Ioan Ossian director de liceu în Șimleu.

Din tractul Eriului:

Mult Onorații: 32. Antoniu Băliban din Unimat, 33. George Filep din Căuaș. *Onorații:* 34. Ioan Trufașiu din Acâș, 35. Ilariu Gael din Craidorolt, 36. Ioan Filip din Sâncraiu, 37. Paul Nodis din Cig, 38. Nicolae Iuhas din Satumic.

Din tractul Ipului:

Mult Onorații: 39. Emil Ostate din Măeriște, 40. George Podina din Almaș. *Onorații:* 41. George Groza din Doh, 42. Augustin Moldovan din Măladia, 43. Ioan Oltean din Cristelec, 44. Victor Bruchental din Cosniciul de sus, 45. Ilie Petri din Marca, 46. George Balota din Sumal.

Din tractul Năprăzii:

Onorații: 47. Teofil Pop din Chețința, 48. Gavril Gâvrilașiu din Cheud, 49. Victor Savu din Rona, 50. Simion

Meciu din Traniș, 51. Augustin Caba din Someș-Guruslău, 52. Ioan Oltean din Poinița.

Din tractul Noțigului:

Mult Onorații: 53. Mihai Pop din Cuceu, 54. Ioan P. Pop din Domnin.
Onorații: 55. Alexandru Dobocan din Cioara, 56. Lazar Caba din Soimuș, 57. Ioan Andreica din Ulmeni, 58. Iuliu Lobonțiu din Someș Odorhei.

Din tractul Oarței:

Mult Onoratul: 59. Ilie Călăuz din Cehul Silvaniei. *Onorații:* 60. Pompeiu Podina din Oarța de jos, 61. Ioan Pop din Coșeiu, 62. Iuliu Surani din Giurtelecul Hododului.

Din tractul Periceiului:

Mult Onorații: 63. Grațian Flonta din Cătel, 64. Ioan Taloș din Giurtelec, 65. Avram Dragoș din Siciu. *Onorații:* 66. Nicolae Coste din Recea, 67. Alexandru Sima din Periceiu, 68. Simion Barboloviciu din Bocșa, 69. Leontin Filip din Bodon.

Din tractul Șamșodului:

Mult Onorații: 70. Augustin Osian din Supurul de sus, 71. Valentin Sima din Curitău. *Onorații:* 72. Valentin Copos din Bobota, 73. Vasile Pop din Sighetul Silvaniei, 74. Laurențiu Avram din Chieșd, 75. Ioan Aluaș din Babța, 76. Emil Deac din Bica, 77. Patriciu Trufașiu din Gioroțu.

Din tractul Sărăuadului:

Mult Onoratul: 78. Domițian Cupșa din Tășnad. *Onorații:* 79. Teodor Vaida

din Sărăuad, 80. Alimpiu Filip din Pir 81. Ioan Lobonțiu din Silvaș, 82. Ioan Pereni din Cehal, 83. Virgil Trufașiu din Sudurău, 84. Petru Scridon din Blagea.

Din tractul Valcăului:

Mult Onoratul: 85. Alimpiu Coste din Cehei. *Onorații:* 86. Vasile Pop din Valcăul de jos, 87. Ștefan Sabo din Drighiu, 88. Florian Găvrilaș din Sâg, 89. Coriolan Coza din Iaz, 90. Virgil Sima din Nușfalău.

Gherla, la 10 Septembrie 1928.

Nr 2354.

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Rds. Ioan c. Născuțiu paroh în Năsăud și fost administratorul vicariatului Rodnei a repausat în Domnul în 31 August a. c. în anul 79 al vieții și 51 al preoției.

Onorat Frățile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile piii îndatinate pentru odihnă sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din sed. conz. 22 Sept. 1928.

Nr 4831

Cu durere aducem la cunoștința Veneratului Cler, că M. On. Vasile Muste, fost paroh-protopop în Târgul-Lăpușului a reposat în Domnul în ziua de 9 Septembrie a. c., în anul 78 al vieții și 52 al preoției.

Onorat Frățile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile piii îndatinate pentru odihnă sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din sed. conz. 25 Sept. 1928.

Nr. 4885.

Concurs la parohii.

Parohia vacanță *Bădăcini* (D. Pe-
riceului se curentează cu termenul de
15 Octombrie a. c.

No. 4934.

Doritorii de a dobândi unul din acest beneficii
eparhiale, să-și înainteze rugările la Ordinariatul
episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiu-
lui protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele
documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela *oficiul protopopesc*.

3. Extras autentic din protocolul școlar despre
catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1927/28.
în caz, că școala în anul școlastic trecut n'a făcut
niciun atestat oficios că prunci totuși au fost catehezați

4. Extras autentic din protocolul predicilor de
pe un an, care se termină la data când se înaintează
rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, —
dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și
autentificate de către *oficiul protopopesc*, — nu se
va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficială.

Misiuni poporale în Lac

— Conferința tractului Buzei. —

Sărbătorile *Sân-Petrului* a. c. inclusiv ziua Duminecii 1 Iulie au adus credincioșilor din parohia *Lac* și jur o îndoioită bucurie și prudență sufletească. Bunul nostru episcop P. S. Sa Dr. *Iuliu Hossu*, binecunoscutul și marele Apostol al Domnului Isus, ne-contenit veghează turma credincioasă încredințată înțeleptei păstoriri a P. S. Sale. Astfel printre alte multe misiuni poporale, ce le dispune anual în toate părțile vastei noastre dieceze, pentru zilele *Sân-Petrului* rânduiesește ținerea st. misiuni în parohia „*Lac*“.

Mica parohie are deci fericirea, de a îmbrățișa în sănul său pe zelosul spiritual al seminarului teologic Cl. D. *Ion Săplăcan*, care ajutat de preoții vecini, îndeplinește sarcina-i încredințată cu deplin succes spre mai marea mărire a lui D-zeu și spre mângâierea sufletească a participanților. Cu apreciata-i vervă oratorică și cu cunoșcuta-i putere de convingere părintele misionar arată credincioșilor necesitatea mantuirii sufletului, înzistând asupra piediciei cele mai mari, ce se pune în calea acestei mantuirii: păcatul, cu toate consecințele-i funeste. Apoi în colori fermecătoare și atât de plastic pune înaintea ochilor credincioșilor icoana celor doi conducători începând cu cuvintele lui Isus Navi 24, 15: „Alegeți-vă vouă astăzi cui veți sluji“. Si după ce descrie cu eulori atât de vii pe cei doi conducători: Isus Mântuitorul și Lucifer arătând slujba, ce o cere fiecare și plata, care o dă unul și altul ostașilor săi, cu cuvinte calde și atrăgătoare îndeamnă pe credincioși să se înroleze sub steagul sfânt al Mântuitorului. — Iar de încheere cu sf. cruce de brad — suvenire a sf. misiuni — în mâna stângă urcă tri-

buna împrovizată și începe înminunata apologie a sfintei cruci.

Dacă acest lemn dintr-o bârnă uscată de brad și aruncată într'un magazin, semnul batjocurii și al hulii, mijlocul de exterminare a celor mai mari făcători de rele, ajunge a fi cel mai cinstit lemn, crucea, nădejdea credincioșilor arma puternică împotriva diavolului. Semn de biruință al creștinilor ridicată pe altarele sfintelor bisericici, faptul acesta zic, este de a se atribui Mielului nevinovat alui D-zeu, „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mantuire“ a fost pironit pe acest lemn de batjocură și stropindu-l cu scump sângele sau l-a ridicat la cea mai mare cinste și venerație. Îndeamnă deci pe credincioși să se alipească cu toată puterea credinții și cu toată inima de acest semn al Mântuirii noastre ținând cu toată tăria sufletului la credință și legea strămoșilor noștri și la biserică catolică în sănul căreia am avut fericirea specială a ne naște. Le atrage atenția să nu asculte de glasul linguisitor și amăgiitor al prorocilor minciinoși, toți atâția lupi răpitori îmbrăcați în lână de oaie, ci să formeze zid puternic în jurul adevăraților lor pători sufletești, în jurul preoților, servitorii adevărați ai lui D-zeu cărora Mântuitorul Nostru Isus Hristos le-a încredințat spre păstorire oile sale cuvântătoare. Apoi împărtășește tuturoră Binecuvântarea Arhieiească, trimisă de marele nostru Episcop.

Urcă apă tribuna M. On. D. Demetru Rus, harnicul protopop al tractului Buzei și în numele credincioșilor din parohia *Lac* ci celorlalți participanți din parohiile vecine mulțumeste Clarisimului Domn Spiritual

pentru osteneala luată și iubirea sa manifestată cu această ocazie. Le amintește credincioșilor din Lac iubirea cea mare și grija neconitență ce le o poartă Marele lor Pastor și Arhiepiscopul Gherla, care nu cunoaște oboseală și piedica, înfruntând chiar și morbul, când e vorba de cercetarea scumpelor sale oîă.

"Numai dăunăzi v'a cercetat în persoană; ieri alătă-ieri l-ați auzit în vecini la șințirea bisericei din Feldioara, iar astăzi vă trimite so-lul său sfânt să vă înbărbăteze și întărească în credință și legea strămoșască întinzându-vă buznam vin-decător de suflete". Cu aceasta se încheie sf. misiunea dela Lac iar participanții în număr aproximativ de 1000 în sunetul duios al clopotelor se depărtează ducând în sufletele lor cele mai plăcute amintiri, sațiați de pâinea vieții celei adevărate.

Nimbul sărbătoresc al misiunilor a fost ridicat prin faptul, că în ziua a treia a misiunilor Duminecă, 1 Iunie s'a ținut tot acolo conferința preoțească a tractului Buza. Glasul de chemare al vrednicului protopop tractual a fost ascultat cu drag prezentându-se *toți preoții*, afară de 2 însi, unul reținut de un morb greu, iar celalalt de o funcțiune de înmormântare. Amăsurat obiceiului vechiu, conferința începe cu oficierea serviciului divin pontificat de Cl. Domn Săplăcan cu asistența tuturor preoților prezenți. După citirea sfintei Evanghelii Clarisimul își desvoală frumoasa cuvântare despre cele două steaguri (cei doi conducători).

Răspunsurile la sf. Liturgie sunt cântate aşa de frumos de corul din Buza, în frunte cu cantorul *Partene*, cor înființat și susținut de harnicul paroh al Buzei On. Alex. Măierean. La liturgie se cuminează circa 160 credincioși prin Cl. d. Săplăcan.

Merită o deosebită menționare frumoasa priceaznă cântată de părintele Ceserean din Copru.

Printre participanți se remarcă simpaticul căpitan dela Dep. de Remontă Buza D-I Hiuna cu D-na, cari prin prezența, devoțiunea și conduită lor profund creștină au contribuit mult la ridicarea moralității în popor.

După terminarea sf. Liturgiei și încheierea sf. misiuni se ia dejunul la preotul local, apoi se trece la partea oficială a conferinței preoțești. și aci suntem onorați cu prezența Cl. Domn. Săplăcan, care cu mare atenție și cu un deosebit interes urmărește desbatările conferinței punct de punct.

Conferința, — după invocarea Spiritalui sfânt — o deschide președintele, părintele protopop Dem. Rus. În cuvinte frumoase și alese arată însemnatatea conferințelor preoțești, se bucură că glasul său a aflat atâtă răsunet la confrăți, îi roagă, că — amăsurat trecutului — să purceadă la discuții, desbateri, luarea hotărârilor și eventuale propunerii cu toată gravitatea și decința clericală. Le mulțumește pentru participarea în număr complet felicită în mijlocul nostru pe Dl. Spiritual și bineventându-i pe toții — declară conferința deschisă. Urmează desbaterea singuraticelor puncte între care se ridică disertația, lucrată și certă de părintele Izidor Falup din Jimbor. Exhauriat fiind programul conferinței M. On. D. protopop mulțumind celor prezenți pentru ținuta de amnă, ce au avut-o în decursul desbatelor exprimându-și dorința unei, tot așa de plăcute revederi la anul în parohia Fântânele — declară ședința de închisă.

După masa frumos împodobită a părintelui local aproape octogenarul Plaian, cu cele mai frumoase amintiri în suflete ne îndepărțăm cu toții.

Teodor Popp
paroh în Fântânele

Au apărut!**CUVÂNTĂRILE**

Prea Sfintiei Sale

Dr. Iuliu Hossu
episcopul Gherlei.

rostite în ședințele Senatului la 22 Martie 1928 în discuția generală, și la 30 Martie 1928 în discuția pe articole asupra Legii Cultelor.

Prețul 20 lei.

Se pot comanda la Librăria Diecezenă în Gherla.

În Librăria Diecezană

se află toate cărțile liturgice compactate în legătură de lux, ori la dorință crudo. Toate împrimele, pentru oficiile parohiale, precum rățiuni, matricule, blanchete de extras, tipărituri periodice, etc.

Avem în depozit opuri ale oratorilor bisericești, cărți de rugăciuni din ediție proprie (Conducătorul tinerimei școlare) și streină. Cărți trebuințioase și neapărat de lipsă întru conducerea corectă și promptă ale oficiilor parohiale și protopopești (Conciliile provinciale, Administrația bisericească de *I. Gențiu*).

Noutăți literare, cărți de școala, reviste de scris; assortiment foarte bogat.

Comandele pe cale postală le execuțăm prompt și cu reîntoarcerea postei.

D E C R E T E L E
Conciliilor Provinciali I. și II.
se află de vânzarea la Librăria Diecezană,
Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

L A

LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla
se află de vânzare
Teologia Dogmatică volumul I. și volu-
mul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei, plus porto postal, și Teologia Dogmatică Specială vol. I. Prețul 300 L plus porto și volumul II. Prețul 360 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză 280 Lei,

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru Rățiuni 280 Lei.

Protocol pentru Liturgii, predici, carte postală, protocol de ședințe 180 L.

Tot felul de tipărituri — extrașe matriculari, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rățiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru Oficii! Toate comenziile se execută prompt și cu reîntoarcerea postei.

Pentru partea neoficială răspunde: Dr. Virgil Bălibanu.